

Mandat a kadencja członka organu spółki akcyjnej – Koncepcja prolongacyjna uznana za dominującą przez Sąd Najwyższy

Kwestia momentu wygaśnięcia mandatu członka rady nadzorczej lub zarządu spółki kapitałowej w stosunku do długości kadencji od wielu lat budzi kontrowersje w doktrynie i orzecznictwie. W ostatnim orzeczeniu Sąd Najwyższy przychylił się do koncepcji, zgodnie z którą mandat ten zawsze będzie wygasł później niż kadencja, czasem nawet o ponad rok później.

Kontrowersyjna kwestia

Zgodnie z art. 369 § 4 Kodeksu Spółek Handlowych (ksh) "Mandat członka zarządu spółki akcyjnej wygasa najpóźniej z dniem odbycia walnego zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka zarządu", a zgodnie z art. 386 § 2 ksh przepis ten stosuje się odpowiednio do członków rady nadzorczej spółki akcyjnej. Przepis ten, a dokładniej sposób pojmowania ostatniego pełnego roku obrotowego pełnienia funkcji, co przekłada się na długość okresu ważności mandatu członka organu, od lat budzi wątpliwości interpretacyjne.

Generalnie zarysowały się trzy główne koncepcje. Pierwsza zakłada możliwość skrócenia czasu wykonywania mandatu w stosunku do kadencji. Druga koncepcja zakłada, że mandat nie może wygasnąć przed upływem kadencji (prymat mandatu nad kadencją). Trzecia polega na wydłużeniu okresu pełnienia funkcji do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy, w którym kończy się kadencja (koncepcja prolongacyjna).

Przykładowo, w zależności od przyjętej koncepcji, mandat (czyli uprawnienie do sprawowania funkcji) członka zarządu powołanego w 2014 roku na indywidualną, trzyletnią kadencję w spółce, gdzie rok obrotowy odpowiada kalendarzowemu, a sprawozdania finansowe za poprzedni rok są zawsze zatwierdzane 30 czerwca, wygasłyby:

- według pierwszej koncepcji – w dniu 30 czerwca 2016 roku (jeśli powołanie nastąpiło do 30 czerwca 2014 r.) lub w dniu 30 czerwca 2017 roku (jeśli powołanie nastąpiło po 30 czerwca 2014 r.);
- według drugiej koncepcji – w dniu 30 czerwca 2017 roku (jeśli powołanie nastąpiło do 30 czerwca 2014 r.) lub w dniu 30 czerwca 2018 roku (jeśli powołanie nastąpiło po 30 czerwca 2014 r.); a
- według trzeciej koncepcji (prolongacyjnej) – w dniu 30 czerwca 2018 roku.

W praktyce, oznaczało to często poważne trudności w ustaleniu, kiedy należy powołać członków organów na nową kadencję oraz spory, czy dana osoba w dalszym ciągu jest członkiem organu, czy też jej mandat już wygasł. Rodziło to też istotne ryzyko dla pewności obrotu, bo skuteczność czynności podejmowanych przez członków zarządu, w tym podpisywanych umów mogła być kwestionowana.

Stanowisko sądu

Sąd Najwyższy niedawno stanął na stanowisku zgodnym z koncepcją prolongacyjną, twierdząc w tezie uchwały z dnia 24 listopada 2016 r., III CZP 72/16, iż "**ostatnim pełnym rokiem obrotowym jest ostatni rok obrotowy, który rozpoczął się w czasie trwania kadencji członka rady nadzorczej spółki akcyjnej.**"

Konsekwencją przyjęcia takiego stanowiska jest dłuższe sprawowanie określonej funkcji przez członka organu (stanowisko sądu odnosi się także do członka zarządu) spółki akcyjnej niż czas trwania kadencji.

Uchwała Sądu Najwyższego nie wiąże formalnie w innych sprawach, jednak w praktyce będzie istotną wskazówką dla innych sądów, co do kierunków orzekania. Choć orzeczenie dotyczyło spółki akcyjnej, ze względu na podobieństwo przepisów, powinno być stosowane także do

członków zarządu i rady nadzorczej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Ocena orzeczenia

Za przyjęciem koncepcji zaprezentowanej przez Sąd Najwyższy przemawia przede wszystkim funkcjonalność takiego rozwiązania. Sąd Najwyższy kierował się chęcią zapewnienia prawidłowej organizacji działalności spółki. Z tych względów oceniamy je pozytywnie.

Kontakt

Agnieszka Janicka
Partner

T: +48 22 627 11 77

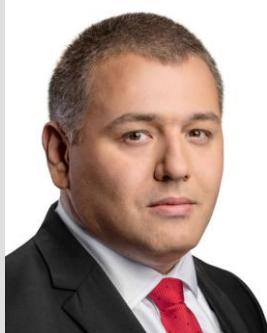
E: agnieszka.janicka@cliffordchance.com

Tomasz Derda
Counsel

T: +48 22 627 11 77

E: tomasz.derda@cliffordchance.com

Krzysztof Hajdamowicz
Counsel

T: +48 22 627 11 77

E: krzysztof.hajdamowicz@cliffordchance.com

Jarosław Gajda
Senior Associate

T: +48 22 627 11 77

E: jaroslaw.gajda@cliffordchance.com

Niniejsza publikacja nie omawia wszystkich aspektów przedstawianych zagadnień i nie stanowi porady prawnej ani porady innego rodzaju

www.cliffordchance.com

Norway House, ul. Lwowska 19, 00-660 Warsaw, Poland

© Clifford Chance 2017

Clifford Chance, Janicka, Krużewski, Namiotkiewicz i wspólnicy
spółka komandytowa

Abu Dhabi • Amsterdam • Bangkok • Barcelona • Beijing • Brussels • Bucharest • Casablanca • Dubai • Düsseldorf • Frankfurt • Hong Kong • Istanbul • Jakarta* • London • Luxembourg • Madrid • Milan • Moscow • Munich • New York • Paris • Perth • Prague • Rome • São Paulo • Seoul • Shanghai • Singapore • Sydney • Tokyo • Warsaw • Washington, D.C.

*Linda Widyati & Partners in association with Clifford Chance.

Clifford Chance has a best friends relationship with Redcliffe Partners in Ukraine.

Clifford Chance has a co-operation agreement with Abuhimed Alsheikh Alhagbani Law Firm in Riyadh.